

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius iuris utriusque

[Nürnberg], 4. Sept. 1481

B

[urn:nbn:de:bsz:31-319946](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319946)

Aurifodina ē loc^o vbi fodit^r aurū. **Sz** aurificina ē locus i quo fabricatur aurum.

Aurifer ē q opat aliqd de auro sic aurifaber. **Auricularius** est cōsiliarius vel secretari^o cui solent secreta domini cōmitti.

Auraria secreta nemozis dicta sunt. eo q ibi frequentat aues fm **Isid.** xvij. li. et bimo. c. vj. **Inde** venit ipēsatio auraria. **L.** de fun. patri. l. ij. li. xj.

Auriliū iuris ē suffragiū z beneficiū iuris p ut dicit cōtra hec pōita sūt iuris aurilia. vide de hoc. ff. ad sillei. l. cū dñs. **Frustra** auriliū legis iuocat q cōmittit i legē. ff. de mino. l. auriliū. de vlu. c. qz frustra. **Et tantū** de. **A.**

B **Aburt^o vel ba** // bosus idē ē quod stult^o vel ebes z babigor idem.

Baiulare idē ē quod portare. **Balluta** ē publica vtilitas vel ē vas lute. **L.** de metal. li. xj. fm accur.

Baliuus ē offic. domini tēporalis. vt de sentē. ex. dilecto. z i cle. j. de pen.

Balbus dicit balbuties vel titubās. q verba n explicat sz frāgit a balbādo dicit. **Sed** blesus dicit qui litteras imperfecte profert.

Bannū fm vulgare gallicoꝝ z lūbaroꝝ videt^r eē edictū publicū iurta illd qd dicit **Kay.** c. qd clericis. de fo. ppe. qz pꝛeco parisiēsis nunciat bannū nomine episcopi a rege.

Bānize sz dēca vulgariū videt^r idē eē qd pferi bē. z dī bāniz^o qz pferi^o d citate. vt i pbe. ff. **Bānitoꝝ** ē loc^o caularū als panditoꝝ.

Bastāgarij fm qsdā dicit^r qsi bestie āgarie eo q rusticos āgariabāt. i. āgebāt ad qntā bestiaz pftādā. **L.** d. muri. l. qd ad p̄sens. li. xj. **Et** fm **Accur.** bastāgarij sūt i domo pncipis. qsi bestigarij. prio mō vlt qsi festatores aialii. scdo mō als bestatores.

Bariana. i. fili^o colūbe ita dicit^r fuit. **L.** Petr^o. di. ix. ita dominus. z **Mathei.** xvj.

Baziles dicit^r vasa sicut i alpbis solēt habēi.

Bellū iustū qd sit inuit. xxij. q. ij. p archi. i sū. z. c. iustū bellū. **Iustū** vicz illd qd sit pcepto pncipis d rebz repetēdis vlt p̄p̄t iuriā repellē dā. **Sūt** n̄ septē genera belloꝝ. **Primū** ē bellū romanoꝝ p̄ fideles. de here. excoicam^o. ij. **Et** dī romanū. qz rōana ecclia ē caput fidei. xxij. q. j. hec ē fides. **Secdū** ē iudiciale qd sit auctoritate iudicis bñtis merū ipiū. d sen. ex. c. dilecto. li. vj. ff. d rei vē. l. q restitue. **Terciū** ē p̄sūptuosū qd faciūt iobediētes iudici. d pe. di. vj. ad si. **Quartū** ē licitū qd sit auctoritate iuris q ad illū cui cōcedit^r. d resti. spol. oli. d sen. ex. li. vō. **L.** vñ. vi. l. j. **Quintū** temerariū p̄ illos q se

iuste defēdūt. **Sextū** volūtariū q moderni p̄ncipes vtūf. c. noli. xxij. q. j. **Septimū** ē iustū z necessariū qd sit se z sua defēdēdo. **Et** in iusto bello moziētes salui sūt cet̄is paribz. xxij. q. v. oim rerū rex homicidiū. z. c. q. vij. oi tiore.

Sz q sine iustū p̄ncipis bellū idicit tenet. l. ius lia maies. ff. ad. l. ius maies. l. iij. z i autē. d ar mis. col. vj. z i autē. d mā. p̄nci. col. iij. **Necessitate** tñ iminēte sufficit licētia magistri officioꝝ fm **Dof.** **L.** d sab. l. fi. li. xj. **De bello** vidē arch. i rofar. xxij. q. ij. iustū. vbi pōit bec. vij. genēa.

Bñficiū sumit latissime p oi liberalitate. min^o late p liberalitate p̄ncipis. **Et** sic sūptū significat large z stricte. **Large** vt p̄tineat bñficiū stricte sūptū. z cū b̄ rescriptū z puilegiū. **Stricte** dicit bñficiū p̄ncipis p̄cessio facta a p̄ncipe de aliq re vel iure quod ē p̄ncipis cōcedētis. z p hoc differt a rescripto vel puilegio. **Et** licet ita stricte sumat. tñ ei^o interpretatio latissima ē. l. fi. ff. de cōsti. p̄nci. ca. cū dilecti. i fi. de dōa. z de ver. sig. li. vj. oli significato sumpto ex natura p̄ncipis cui^o ē esse liberalē in his que sua sunt. verbigratia. p̄ncipis alicui p̄cedit domū

aliquā delatā ipsi p̄ncipi cum itēgo ei^o statu. **Dec** vba sumunt latissime. l. cū his q̄ insunt z adiacētibz z oi iure suo. l. si qñ. cū ibi no. **L.** d bo. vac. li. x. **Sz** p̄ncipis p̄cedit domū n̄ apponēdo cū itēgo ei^o statu. certe sola dom^o p̄cessa videt^r. qz vbi dom^o ad illa n̄ pōt extēdi. vicz curiā. viridariū. z adiacētia. fa. l. si qñ. palle.

nisi aliud sumeret sciētia qz p̄ncipis d̄ ill itelle rerit. **Qā** sola liberalitas n̄ ē sufficiens significatū nisi aliud significatū cōcurat. qz als sequere^r qz p̄cedēdo vna rem videretur aliā cōcedē.

Bñficiū iuris ē id qd a iure cōcedit^r vel indulgetur. **Et** horū bñficioꝝ iuris qdā sunt ordina. ria. qdā extraordiaria. vt illa q̄ ex sp̄ali puilegio qbusdā sp̄aliē indulgetur. sicut bñficiū reslitutōis i itēgū. eccie vel miori. xxv. ānoꝝ cōcessuz. fa. de i. inte. resti. c. j. z ff. d p̄sti. pn. l. vlt.

Bñficiū episcople diui adriani. **Re. j.** episcolla.

Bñficiū noue cōstitutōis de fideiussoꝝ. **Re.** infra fideiussoꝝ.

Bñficiū noue p̄stitutōis d̄ duobz reis stipulā. di vlt p̄mittēdi ē p qd subuenit duobz reis debēdi vel p̄mittēdi. vt p ipz postulare possint se n̄ isolidū sz p pte posse cōueniri. nisi se obligauerint. z huic bñficio renūciēt z b̄ adiecta noua p̄stitutōe i actōe d̄ duobz reis p̄mittēdi vel stipulādi. qz vt dicit azo i sū. **L.** e. ti. oli effect^o duozū reozū p̄missōis hic fuit. vt si duo vlt plures eādē peccuniā p̄miserūt aut stipulati fuerūt. ipso iure i singulis isolidū debebat^r z singuli debebat^r. **Pōt** ergo ab vno eozū isolidū peti qz vnusqz eozū isolidū erat obligatus.

Beneficiū cedēdarū actionū. **R**e. infra cedēda
rū actio. Quō autē renūciat his instrumētis z
beneficijs. **R**e. infra. renūciatio. z de B in spe.
ti. de renūc. §. finitū partū. ver. sed nota.

Beneficiū feudorū **F**riderici z bñficiū femine
hec duo re. in li. feu.

Beneficiū ecclesiasticū dat ratione officij. de
prebē. cū fm aplz. lxxxj. di. si quis amodo. **E**t
ergo beneficiū tale nō cōferē ex cōmunicato. c.
cū bonē. de eta. z quali. qz officari nō pōt nec
fructus pcpit fm **S**off. de cle. excō. minif. §. si
tamen queris.

Bephotran⁹ fm **A**zo. in sum. l. de epi. z cle.
§. nūc de orphanotranis ē idē quod governa
tor infantū pauperū z orphanorum.

Bepotrophū ē dom⁹ i qua alūtur paupes i
fantes. de hoc vide. l. de epi. z cle. z orphano.
z po.

Beghardus z begina vel begutta sunt viri z
mulieres terciū ordinis. **E**t dicit **S**o. an. q. begi
narum genus pnciosum ē. nec defacili alios
q̄ religiosos admittūt. a quib⁹ omnib⁹ modis
ē cauendū. xvij. q. ij. diffinim⁹. z. c. pnciosam.
de his vide cle. j. d. reli. do. vbi **D**ost. idē dicit.
Et vide cle. ad nostrā. de here. vbi damna⁹ se
eta taliū beghardorū z beginarū. **I**te. c. cu⁹ ex
ea. de excē. pla. li. vj. z cle. cū ex eo. d. sen. excō.
Biarcha vel biarchas dicit⁹ pnceps. xl. militū
a bis. xx. z archos pnceps dicit⁹. vt colligit⁹. l.
de offi. q̄sto. vbi apparet. q. biarcha ē minor di
gnitate q̄ cetracha cui ē potestas cetenarij. ga
dur centum militum.

Bigam⁹ fm **D**ost. dicit⁹ qui diuersis tēporib⁹
z successiue duas legitimas habuit vxores. **S**z
large z interpretatiue dicit⁹ q. cōtrahit cū corru
pta z vidua. vel q. duas vxores habuit āte bap
tismū. vel vnā ante baptismū z aliā post. vel q.
castitatē pmissam violauit. vt subdyacon⁹ vel
monach⁹ q. cōtrahit de facto cū de iure nō pos
sit. vel q. vnā de iure alterā de facto. vel q. de fa
cto duas ducit vxores. vel q. vxorē adulterā po
stea sciēter cognoscit. **N**ā nō pōt. pmoueri ad
sacros cui⁹ vxor adulterata ē. etiā si eā a virgi
nē duxerit. post adulteriū eā cognouit. als se
cus. xxxij. di. si cui⁹ vxorē. **S**ecundū quosdā au
tē indistincte bigam⁹ censet⁹ etiā si ignorāter co
gnoscat eā sicut q. publicā penitentiā egit. **D**icit⁹
tur autē bigam⁹ fm **I**nno. iurta vulgare. pu
cialiū quasi bis gam⁹. i. stult⁹ vel fatu⁹. qz ibi
stult⁹ dicit⁹ gam⁹. **N**el dicit⁹ bigam⁹ a bis qd ē
binū z gama quod ē mulier. quasi hō bine mu
lieris vel bini cōiugij. **E**t licet bigam⁹ ad sac
dotiū pmoueri nō possit. c. j. de biga. qz. pbi
benē bigami. nō ppter culpā s3 ppter sacramē
ti defectū. c. sup. z. c. debitu. e. ti. **T**amē de nes

cessitate bigam⁹ ordinat⁹ i subdyaconū. xxxij.
di. subdyacon⁹. **E**t bigam⁹ nō ē. ille q. contra
bit cū vidua si ē incognita ca. debitu. pzealle.
Nec ē bigamus cōtrahens cū vnica z virgine.
de cle. coniuga. c. sane.

Bigamia triplex ē. vna vici⁹ quando qs duas
vel plures habeat vxores. **A**lia cū qs cōtrahit
cū corrupta. **T**ercia q. castitatē pmissam p vo
tū solēne violat. vel q. sciēter cognoscit vxorem
adulterā z cū talib⁹ nō dispēsat. z q. tales ordi
nat pua⁹ officio z potestate ordinandi. **E**t si
milic⁹ ordiat⁹ tali ordie pua⁹. vt no. e. ti. c. ij.

Bipbaria. i. bis nupta.
Hille sunt due pres assis. z continēt octo vici
as. nec dicit⁹ ad respectū toci⁹ cū nec duplicat⁹
reddit suū torū. z als dicit⁹ bes. vide supra **A**l.

Bisert⁹ habet dies. ccclxxj. vt no. in. l. cū bise
rtus. ff. de. ver. sig. vbi glo. de nonis kalendis.
z c. **E**t vnde dicit⁹ no. **B**ern. in. c. que sunt. de
ver. sig. z no. ff. d. sta. lib. i. l. cū beres. §. stich⁹.

Boeti legistarū. adiutores eoz sunt q. ratiōes
publicas discutiūt. z ide **B**oeci⁹ nomē accepit
Boete enī grece latie dicit⁹ adiutor fm accur.
l. de ta. scri. z poe. li. r.

Bolida vel bolidis ē massa plumbi quā mis
tunt naute ad mare ad experiendū pfundita
tem. **U**nde per bolidā plūbi dicit⁹ massam signi
ficari. **P**er quā naute solēt maris explorare p
fundum.

Bona eozū q. sibi ipsis mortē cōstituūt seu istis
gunt fm **A**zo. in sum. l. de bo. mor. sibi psti.
Si hoc faciūt ex impatiētia doloris vel ob pu
dore eris alieni. tūc nō auferunt bona heredi
bus. **S**i autē faciūt ex cōscientia delicti. s. si ali
qs infligit sibi ipi mortē ideo. qz erat delictū vl
crimē ob quod nō erāt bona publicanda. puta
furtū homicidiū vl hmōi. tūc auferunt bōa he
redib⁹. **I**te si erat crimē cui⁹ accusatio poterat
ichoari post mortē vt reperūdarū peculiat⁹ et
lese maiestatis. tūc etiā auferunt bona heredi
bus. **S**i autē accusatio nō poterit ichoari post
mortē nō auferunt sibi bona nisi adiudicauēit
sibi mortē postq̄ fuerit i scelere dephensus. ff.
de bo. eozū q. āte sen. mor. sibi consli.

Honorū libertozū. patron⁹ succedit i bōis lib
ti i terciā pte addita locupletate hereditatis li
berti vel ab vno ex heredib⁹ z nō relictis filijs
a liberto. vel etiā relictis h̄ igratis vt n̄ possint
arguere testamēta suozū parētū i officiosa. locu
ples aut hēditas vocat⁹ si ē maior cētū aureis.
vt dicit **A**zo. i sū. l. de bo. liber. z iurepatro.

Bona mīna z mīni generis sūt illa. q. ex mīe
vel auia debent⁹ filijsfamilias. vl etiā emācipa
tis deferunt. z qūqz p nepotib⁹ puta res auie
ipforum.

Bona citatis abusive publica dicta sunt. Sola
n. publica sunt quae pluri sunt. ut. l. bona. ff. de b. si.
Bona dicuntur sic a beato. eo quod beati. i. bonos faci
unt et possunt. Nam beate id est quod potest. et quod pro
dest beate. l. bonorum. ff. de b. sig. Sumitur autem
hec dictio pro bono utili et delectabili et bone
sto spirituali et temporalis. ut. j. de aia. In iure autem
hec dictio bona in plurali et naturaliter significat
res nostras quae sunt in dominio nostro et quasi. ut in dicta. l. bo
norum. et ipsas res ex proprio significato comiter ac
cepto significat deducto ere alieno. Quibus autem non
deducto significare concluditur. obigratia. Testa
tor legat alicui quanta parte bonorum. et ibi bona di
cuntur deducto ere alieno. l. cum autem. ff. de le. ij.
Nam si quis est qui pro herede deducto omni ere alieno de
hereditate. legatarius habeat quartam in bonis quae su
psunt. l. quanta sibi legata et sine onere creditoris. ut in
l. palle. Sed ibi testator herede instituto legat ti
cio omnia bona et pro fideicommissis vult restituere. signi
ficat es alienum non deduci imo transferre ad legata
rium fideicommissarium. Et ita idem signat quod here
ditas. l. namque. ff. si. cu. l. se. ff. ad trebel. Finaliter
ergo hec dictio bona signat latissime omne quod quis
modo potest potest. Et putat in iure recipere in comi signa
to signat quae sunt in nostro dominio et quasi. deducto ere ali
eno. Quia signat hereditatem quam probabile medium
quod declaratur. et sic bonorum appositio autem est
civilis aut naturalis. Civiliter enim signat sicut
lex. et est signatum se adaptat et in bonis anumerat
si quidem in actionibus petitionibus prosecutionibus. l. bo
norum. ff. de ver. sig.
Bonorum possessor dicitur ille qui de iure prior alteri
succedit quod bonorum possessiones a prioribus sunt inue
te. Et est differentia inter bonorum possessorem et here
de. quod bonorum possessor de iure prior succedit
illi. de bo. pos. §. j. et ff. de i. p. to. et est nomen iuris.
ut no. Bern. de cau. pos. et pro. i. glo. iij. et ff.
de ver. sig. l. hereditas. Aliud est possessor bonorum
due dictiones. non nomen propositum. signans factum et non
ius. sed heres succedit de iure civili.
Bonorum possessio ponitur pro vna dictione secundum a30.
et signat ius recipiendi. prosequendi et retinendi il
lud quod in bonis illi erat cui succedit de iure prior
rio. et differt a petitione hereditatis quae est de iure
civilis. ut illi. et ff. palle. Sed est ius quod prosequitur.
et in hoc differt ab actione hereditatis universalis. scilicet
possessorie hereditatis petitione. Et quoniam ponitur pro
vna dictione ut bonorum possessio significat hoc ius.
Si autem dicitur possessio bonorum tunc significat factum.
Dicitur autem bonorum possessio. quod alia est ordina
ria. alia est extraordinaria. Alii dividunt bonorum
possessionem in duas species. scilicet bonorum possessio
nem secundum tabulas testamenti quam prior dat liberis a
patre in testamento iussit proteritis. et bonorum pos
sitionem contra tabulas testamenti ut infra dicitur.
Bonorum possessiones extraordinariae sunt due ex te

stamento. scilicet secundum tabulas et contra tabulas. Et quae
tuor ab intestato. scilicet bonorum possessio. vni liberi.
bonorum possessio vni cognati. bonorum possessio.
vni agnati. et bonorum possessio vni viri et uxoris.
Quarum descriptiones subiunguntur.
Bonorum possessio extraordinaria dicitur duobus mo
dis. Quia non est stabilita certa parte et ceteris. ex te
stamento tamen. l. ab intestato tamen. §. ut vaga. quibus ex
testamento. quibus ab intestato defertur. et propter tamen
his qui vocantur ex nouis legibus. ut ecce in aliis in te
stamento institutis. pro ea in puer pro decessit et filium
quae gestabat in vtero proterit. Presumitur enim filius
habeatur et hoc bonorum possessionem secundum tabulas
et legitimam parte extraordinariam. Quia bonum est et
plurimum secundum legem corneliae tamen ex testamento quod ab intesta
to. quae figit eum qui moritur in captiuitate decessisse in pa
boza captiuitatis. Et ideo quilibet potest ei noua le
ge cornelia ex testamento et ab intestato succedere.
ut illi. de bo. pos. §. sunt et cetera. Sed autem extraordina
ria possessio. quod ius non tribuit. ut carbonianum. et
quae datur veteri. et quae datur gratia litis agnoscere. vni et
traordinaria datur sine cognitione quod in ordinariis. quae
omne ius tribuit quantum est. Item bonorum possessio ali
ter diuiditur. quod alia dicitur bonorum possessio edictalis.
ut quae ex dicto prioris mortui decernitur. Alia vero
bonorum possessio decretalis quae a viuo prior decer
nitur. vel quod bodie non est necessarium eam decerni l. da
ri. Sed enim decretalis a iudicis pronuntia quae est et
pronuntia erigitur. quod secundum a30. possit et illud dici vna ef
se bonorum possessionem edictalem et eadem appellari
decretalem vel iudicalem. ex eo quod accipit efficaciam
ex pronuntia iudicis. Nec est differentia inter decretum et
decretalem licet quidam dicunt contrarium.
Bonorum possessio secundum tabulas est ordinaria et te
stamento. et dicitur esse ex testamento secundum a30. non quod ius
uacat ex voluntate defuncti. sed quod non hoc locum nisi ex
illate testamento. et datur scriptis heredibus. et eis de
ficietibus vocantur substituti. Et inde substitutis
deficientibus vocantur substituti eis. Putant autem
ex originali tabulis tamen non exemplo. Item si fiat
quod scriptio de tabulis. de30. pbari et ceteris iunctio pro septem
testes et non pro duos tamen secundum a30. §. quod dixerunt con
trarium. Si autem testator non facit testamentum in scriptis.
sed in verbis l. nuncupatio rerum vel hominum. datur
bonorum possessio secundum nuncupationem testamentum.
Bonorum possessio contra tabulas quam prior liberis
pollicetur secundum spe. in tractatu de libel. ti. de testa. §.
legit videre. ubi dicitur. Et alia bonorum possessio
contra tabulas. quae datur filio l. nepoti proterito contra testa
tum proteritis l. aut qui filium l. nepotem in testamento suo l. vi
ta proterit. et alium in tabulis. si filio l. legato mandauit
ipse tamen legatum non agnouit. et secundum a30. in l. e. ti.
defertur libis naturalibus et legitimis tamen puta adopti
uis. Item natis et nascituris. Item emancipa
tis. proecipue et his qui erant in potestate defuncti. et datur et
illis ex quibus potuit aut hereditas aut bonorum

possessio peti de iure pñi. dat autē a patre natu-
rali 7 i adoptiōe nō hz locū bec bonozū posses-
sio nisi instituant ab eo hēdes 7 ali⁹ cis cōmis-
tat edictū. Itē alia ē bonozū possessio cōtra ta-
bulas fm **Suil.** i spe. ibidē q̄ dat patri vl ma-
tri vel auo vel pauo si sint p̄teriti ex testamēto
filij vel nepotis emācipati ḡtis 7 sine pecunia
cū q̄ nō ē factū pactū. ne pat̄ vel au⁹ ingretet
sua iudicia. nec receptū ē ab eo quātū satis ē.
q̄ etiā nec miles nec i milicia decessit. Item fm
eundē ibidē. Et 7 alia bonozū possessio cōtra
tabulas q̄ dat patrono p̄terito p̄tra testamētū
liberti. si sit maior cētenario ad recipiēdū p̄ pa-
tronū terciā p̄te sibi debitā de iure. 7 dat p̄ro-
no si sit p̄terit⁹ oino. Et etiā si sit sibi minus
terciā p̄te legatū. 7 tūc dat p̄ supplementū vsq̄
ad terciā partē. Et differt i **B fm** azo. a bonozū
possessioē q̄ dat liberis. qz tūc **B** demū dat si be-
reditas liberti sit adita saltē ex vno de heredi-
bus. Et illa q̄ dat liberis satis ē q̄ q̄s potuit
esse heres licet nō potuit petere fm tabulas bo-
nozū possessioē. Itē notādū q̄ q̄rela iofficiosi
testamēti fere **B** idē operat̄ qd bonozū posses-
sio p̄tra tabulas. qz testamētū rescidit de facto.
Et spe. dicit q̄ de iure scilicet 7 irritū ē. Et in
B differūt. qz bonozū possessiones oēs p̄torie a-
ctiones sunt vel edicta p̄torie. q̄rela autē ioffi-
ciosi testamēti civilē ē. Et p̄misse bonozū posses-
siones ordinarie sunt 7 cōpetūt ex testamento.
Alie bonozū possessiones 7 p̄petūt ab intestato.
Bonozū possessio vñ liberi. fm **Suil.** i spe. ubi
supra. S. viso. dat filio emancipato qñ p̄ dece-
dit ab intestato 7 ē ordiaria 7 ea nō habet liberi
i linea mīna. l. quoties. ff. de suis 7 legit. here.
Bonozū possessio vñ agnati vl vñ legitimi or-
diaria ē. Et fm **Suil.** ibidē dat p̄ primis agna-
tis p̄iunctis p̄ virilē sexū post liberos ab intesta-
to. Et nō. qz bonozū possessio vñ legitimi. nō ē
caput speciale s̄ generale p̄currēs cū alijs specia-
libo bonozū possessioē. s. cū vñ liberi vñ agna-
ti. vñ agnati. vñ ex lege 7 senatusconsulto.
Bonozū possessio vñ agnati similis ordiaria ē
7 fm **Suil.** dat his ab intestato q̄ p̄ femineū se-
rum cōiuncti sunt. vt si neqz liberi neqz legitimi
mi existāt. primi cognati succedant.
Bonozū possessio vñ vir 7 vxor similiter ordia-
ria ē. 7 dat viro muliere ab intestato decedente
agnatis vel agnatis nō existētibus. vel ecōtra
dat mulieri viro ab intestato decedente agnatis
7 cognatis nō existētibus. Et hec omnes ordi-
narie quattuor bonozū possessiones cōpetunt
ab intestato. Alie vero que sequunt̄ sunt extra-
ordinarie.
Bonozū possessio extraordinaria q̄ nomie ca-
ret fm **Suil.** ibidē. 7 cōpetit his q̄ ex lege 7 se-

natuscōsul. 7 p̄stitutionib⁹ principum. tā ex te-
stamēto q̄ ab intestato veniūt. s. vt cū aliq̄s vult
succedere patri suo quē ab intestato decessisse i-
uenit. cū ab hostib⁹ redit. vel cum a captiuitate
fuerit emācipat⁹. 7 sic iure civili cū agnatis in
successione iuris postlimini⁹ petat sibi hāc bo-
nozū possessionē concedi.

Bonozū possessio ex lege cornelia eodē mō da-
tur filio emācipato 7 iure civili incognito cuz
vult succedere patri decedētī ab intestato apud
hostes in captiuitate.

Bonozū possessio extraordinaria septia. datur
vno mō patrono. volētī succedere liberto ab in-
testato decedētī sine liberis. Alio mō filio vo-
lentī succedere i bonis matris vel ecōuerso. Et
dat alio mō infantī vel curatori ei⁹ volētī succe-
dere ex testamēto matris q̄ testamētū narzare
nō potuit. p̄uenta morte cū i puerperio decessit
7 alios filios coheredes instituit. Dat autē hec
bonozū possessio filio adoptiuo vel arrogato.
volētī succedere patri adoptiuo vel arrogato-
ri ab intestato decedētī. Omēs autē bonozū pos-
siones p̄misse ius tribuūt. s̄ q̄ sequunt̄. ius
nō tribuunt licet facti sunt.

Bonozū possessio carboniana ē illa p̄ quā fili⁹
ipubes volēs succedere i bonis patris ab inte-
stato tanq̄ primoz. vel rūpere testamētū p̄ cō-
tra tabulas. vel dicere ipsuz nullū ipō iure cū
fuerit p̄terit⁹. 7 cū obijciat̄ sibi cōtrouersia bo-
nozū 7 filiatiōis. vel mouet̄ sibi q̄stio stat⁹ pu-
ta q̄ sit seru⁹. petat p̄ carbonianū possessoz istū
tui p̄ cōtrouersia motā de bonis. 7 filiatiōnez
7 q̄stioē stat⁹ vsqz ad t̄pa pubertatis sue de-
ferri. Et dat solū agnitione luminaria. **Re. j.**
Carbonianum.

Bonozū possessio nomie v̄tris dat mulieri p̄-
gnati i bonis mariti i qbus fm dignitatē suaz
sibi 7 familie sue alimēta constituuntur.

Bonozū possessio ex edicto diui adriani tollē-
do dat alicui volētī succedere i bonis alic⁹ ex
testamēto. i q̄ instituit⁹ vel iscript⁹ ē. ex eo qz ostē-
dit testamētū nō cōcellatū nec abolitū nec i ali-
q̄ p̄te sua abrasuz fm **Alber.** Et dat volētī suc-
cedē ab intestato fm **Boff.** qd p̄bat scda ps ru-
bri. q̄ dicit̄ de scrip. here. Et rō **Boff.** dicit cō-
tra. i sum. Hoc tū notādū fm **Suil.** de bono-
rū possessioē. qz bonozū possessiones oli fuerunt
vtilēs s̄z hodie sūt iutiles p̄terq̄ i quibz casib⁹.
Prim⁹ qñ viuo testatore postum⁹ p̄terit⁹ deces-
sit q̄si videat̄ testamētū ruptū in solēnitatē. cū
nihilomin⁹ heres script⁹ ex isto testamēto pe-
tat bonozū possessionē. vt i. l. postum⁹. ff. d. ius.
rup. 7 irā. testa. Secūd⁹ ē i. l. fili⁹. e. ti. Terci⁹
isti. q. mo. testa. ifir. S. ij. Quart⁹ i. l. heres. ff. d.
decre. ab oz. fa. Quint⁹ i. l. egsumū. S. ij. e. ti. 7.

l. filius. **C.** de inoffi. testa.

Honorū possessio ex testamto militis i militia decedētis. nō dat patri vel auo vel pauo l'ecōtra p tabulas. **vt. C.** de testa. mili. l. ne quidez. z. l. milites.

Hona vacare est ipsa dñm nō habere.

Honesti possessor ē. q credit se aliquā rē iuste retinere. **Sz** malefidei possessor est q iuste scit se aliquā rē possidere. **vt i reg.** possessor de re. iur. li. vi. z. insti. de vsuca. per to.

Honesti eptor dñ. q ignorauit rē alienā esse. vel putauit veditore hñe ius vediti. **l. esse. pcuratorē vel tutorē. ff. de ver. sig. l. honesti.**

Hos corrupta ē bos qui facile corrupit. i. cornibus pungit.

Houes nō cōtinent sub appellatiōe iumētōrū sz pecudū vel armētōrū. **ff. de ver. sig. l. boues. vñ si lego armētū cōtinent boues. ff. de le. iij. l. seru. §. armēto. Sz si lego iumēta nō cōtinentur. l. legatis. §. iumētis. c. ti. z. ff. de edic. l. ediles.**

Breuiē no. **Jo. cal. i cōmēto suo sup decre. c. 3 dilect. d. cau. pos. z. pprie. Et Joh. an. de testa. c. j. lib. vi.**

Breuiōq̄ hec dictio signat substitutionē q̄ breuiō vōbis cōtinet substitutionē cumulationem seu multiplicationē. **Etia breuiōq̄ ē illa substitutio q̄ substitutiōis vni⁹ plone ad aliaz fit repositio. Itē breuiōq̄ illas tot z codē mō signat substitutiōes. vt signat ei⁹ vba vel quis aliū de sūpta significata. Et dñ breuiōq̄. i. breuiō verbis fit z breuiō vōbis cōphēdit plures substitutiōes. vt no. Accur. z Bar. ff. de vul. z pu. sub. sti. **De hoc vide. j. substitutio breuiōqua.****

Brocardica materia dñ q̄ est cōtrariū opinionū rationibz inuoluta.

Brut⁹ dicit quasi obrut⁹ qz sensu caret. **Et ē sū rōe z prudētia scōz ysi. vñ bruti. i. ifamari**

Bubul⁹ ē magn⁹ z siluestris bos. sz bucul⁹ est paruus bos.

Bucus ē garzulus q ceteros ozis loquacitate nō sensu superat **fm ysi.**

Bulla ē sigillū pape vel littera quā dat papa vel ornamentum regale.

Quod ducū legatus

fm 230. in sum. C. de cadu. tollē. ē qd̄ defecit post mortē testatoris q̄cunqz rōe. Et qz q̄busdā modis z rōmb⁹ iigs z oli legata fiebāt q̄nqz caduca. **Jo lex ponit vnā rubz. de cadu. tollē. **Et** differūt. p nō scriptū quasi caducū. z vere caducū. vnde legatū. p nō scriptū est. quādo legat alicui dānato in metallū. vel nō existēti in reruz natura. puta nō nato. quasi caducū ē quādo nō**

omnino cadit. **Sz** vere caducū est seu dicit q̄n legatari⁹ vixit post mortē testatoris z supuenit ei cōdictio propf quā efficiē icapar legati. **Sz** i alio casu legat illi q̄ ē i rerū natura sed moritur ante mortē testatoris. **Primū** accrescit sine onere. **secunda** duo cū onere.

Calcitrosus equus ē. q solet calce ferire. i. pedibus retro se pcutere.

Calculator scōm ysi dñ a calculis. i. lapillis minutis q̄s antiq̄ i manibz habuerūt cōponendo numeros.

Calculos. i. cōput⁹. **C. de erro. cal. l. vna. Itēz** .i. cause cognitio z enumeratio. **vt. C. de iudi. l. rē nō nouā. Itē. i. sentētia diffinitiva. C. d. ap. si actor. vide aliqd̄ de calculo de fi. instru. cum dilectus.**

Calūnia scōm host. in sum. est cū quis ex certa sciētia iniuste agit vel resistit. **ff. ad turpi. l. j. §. calūniari. Vel** est petitio iniusta ex certa sciētia i iudicio facta z iuste petitiōi iniusta respōsio. vel ē falsi criminis ipositio. **ff. de ver. sig. l. j. in pzi. z. l. si quis calūniatur.**

Calamitas ē infelicitas vel miseria q̄ euacuat omni bono. vel est pena l' labor immēsus.

Calūniator ē qui sciēter alicui falsa crimina iponit veradi occasione. vel scōm ysi. **Calumniator** a calumpiando. i. frustrādo vel decipiendo dicitur ē. **Et** inde dicit iuramentū calumnie. **l. vitade. Et** ē assertio vere petitiōis vlt re pulsiōis **fm goff. cū** qz iurat se bonafide z nō calūniando animo cām nouisse. vel q̄ venit ad reluctandū putās se bona iusticia vti. **C. de iura. ca. l. ij. §. j. z** habet quinqz capitula. **vt. c. j. eo. ti. vbi** versus dicit d' b glo. **Et** q̄ calūniō se accusat debet officio z bñficio p̄nari. z i exiliū deportari. **c. j. pall. Itē no. cy. in. l. sciuerit de excu. tu.**

Calūniari **fm 230. in sum. C. de calū. est** falsa crimina sciēter intētare z alicui opponē vlt iponere. **Et** ex eo qz qz nō pbavit crimē calumnia ei videt. licet tex. videat sonare i contrariū qz talis nō sit calūniat⁹. **ij. q. iij. §. notandū. ij. vbi** dicit calūniari ē falsa crimina intētare seu intēdere. **Preuaricari** vero crimina ab scōdere. **Tergruerrari** i vniuersum ab accusatiōe defistere. **Sz** nō vtiqz qz nō pbat quod itendit. calūniari protinus videt similis tex. **in. l. j. ff. ad senatūscō. turpil.**

Cancellarius nomē accepit a cancellādo. **C**ancellare enī ē lineā ducē vel dānare. **Et** nō littera vel scriptura que dānat cū lineā p mediū ducta dicit cācellata. **Et** ide dñ cācellari⁹. cuius officiū ē rescripta vel respōsa impatoris z mādata inspiciere z mala scripta cācellare z bñ scripta cū signaculo suo signare z sigillū eis impa